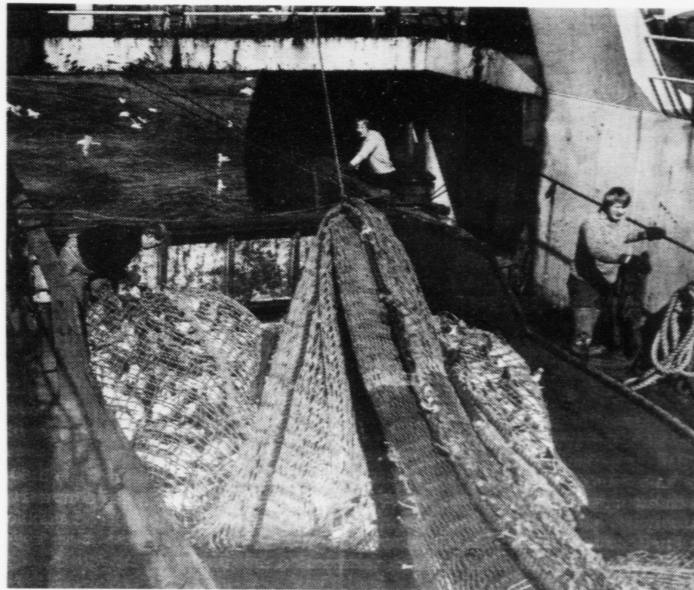

Trolararar skræða og ríva botnin upp

»Har botnurin er soleiðis lagaður, at trolararnir ekki lættliga sleppa fram, spenna teir veirar og ketur millum lemmarnar fyrri at skræða og ríva botnin upp, og so tá koralbotnurin er oyðilagdur, fara teir afturum aftur við trolinum og taka upsan, ið tá er eftir,« fortelur ein skelkaður útróðrarmaður í Eysturoynni fyrri Sosialinum

(Tílvíðarlaga vald mynd)

At sera illa stendur til við fiskastovninum undir Føroyum, munnu tey flestu vera greið yvir, og eingin skuldi vitað tað so væl sum teir, ið dagliga balast á havinum.

Allastaðni verður sagt frá vánaligum fiskiskapi, um tað so er við línu, snellu ella trol. Bert hendringa ferð hoyrist um onkran, ið hevur gjørt góðan túr, men tað er sera sjáldan.

Omaná hesar einføldu men ikki minni syrgiligu sannroyndir kemur so, at sjómenn kunnu vera rættiliga ósamdir um, hvør veruliga grundin er til, at skilið er, sum tað er.

Útróðrarmenn skylda uppá trolararnar, og trolaramenn skjóta skuldina aðrar vegir, at vantandi æti er ein av stóru orsökunum. Fiskifrøðingarnir tykjast vita minst av øllum, og tað sær út til at vera

avgerandi, hvørjum teir eru saman við, hvørjum teir geva toyggið.

Allt ov stórt veiðitrýst

At lívfrøðiliga livitreytirnar hjá fiskinum ikki eru tær somu nú, sum fyrr, er eingin ivi um. Og at eitt allt ov stórt veiðitrýst gjøgnum 70-ina, 80-ina og so sanniliga eisini framvegis í 90-unum hevur verið fiskastovnunum til miklan skaða, stendur rimmarfast.

Jú, niðurstøðan er rættiliga greið og einføld: Lítil ella eingin fiskur er til longur!

Men hesin álvarin tyktist sambært útróðrarmonnum ikki hava fest seg hjá teimum, ið reka trolaveiði undir Føroyum:

Fjálturstungnir

»Nú trolaramennir eru um at gerast fjálturstungnir av sínum dýru og stóru

skipum, ið ikki fiska nóg mikið, til at tað kann forrenta skipini, royna teir allar hugsandi og óhugsandi loysnir fyrri at fáa fatur á fiski her og nú,« sigur ein útróðrarmaður í Eysturoynni, ið ynskir at vera ónevndur.

Hann fortelur fyrri Sosialinum, at teir ein dagin hoyrdu trolaramenn tosa saman á VHF-inum, har hesir vóru so óansnir, at teir ikki vandaðu sær um orðini, meðan onnur kunde hoyra.

Grøvandi eftir botni

»Teir prátaðu um, at tað var órúligur effektivitetur, ið lá í tí allarnýggjasta veiðihátinum,« greiðir útróðrarmaðurin frá. »Í samrøðuni tosaðu teir um, at einasti máti at fáa fatur á upsanum, var at spenna veirar og ketur millum teir báðar lemmarnar, og so fara grøvandi í gjøgnum

(Tílvíðarlaga vald mynd)

eftir botninum, so koralir og alt annað, ið fanst á havsins botni varð skrætt upp. Tá tað var gjørt, var lagað manni at trola, tí nú fanst einki á botninum, ið kunde skræða trolid, og fiskurin var nú lættur at fáa fatur á.»

Útróðrarmaðurin sigur seg vera skelkaður av hesum, hann hevur hoyrt, tí har koralbotnur er, plagar bert snellu- og línuveiða at vera, og hon letur so í øllum førum botnin fáa frið.

Ongantið fiskur aftur

»Men sambært hasum, verður koralbotnurin bara skræddur upp, so einki er eftir, sum upsan kann finna sær lívd aftanfyrri,« sigur hann. »Og tá fyrst koralarnar eru burturi, koma tær ongantið aftur – altso ikki fyrr enn um fleiri hundrad ella túsund ár, so botnurin er heilt bókstaviliga oyðilagdur.«

Socialurin hevur vent sær til ein eysturoying, ið mangan í skrift og talu hevur ávarað móti eindaleysari troling, leirvíkingin Eirik Justinussen:

»Sjálvur havi eg eisini hoyrt hatta, at trolararnir taka til aðrar midlar, har teir ikki fáa trolid at

ganga, tí tað eitt nú er koralbotnur,« sigur hann. »Eg havi hoyrt klaksvíkingar tosað um, at sovorðið fer fram í dag. Er tað satt, so er tað í øllum førum tað seinasta, vit hoyra um nakran fiskiskap undir Føroyum. Nú er jú einki eftir av fiski, so tað er bert stutt tíð, at síðsti kapitulin um fiskivinnuna er skrivaður.«

Eingin kennir nakað til fylgjurnar

Eiríkur sigur, at yvirhøvur ber illa til at siga, hvussu stóran skaða, trolararnir gera, men tað kann ikki vera smávegis, hugsar ein um, at ein trolari um samdøgrið trolar yvir eitt 70-80 fjórðinga stórt øki.

»Eingin kennir nakað til tær lívfrøðiliga fylgjurnar av slíkari rovdrikt, men tað sigur seg sjálvt, at sovorðið snøgt sagt er altoyðileggjandi,« sigur hann.

Økið, sum talan serliga er um, at hendan oyðileggingin av botninum fer fram í dag, er út av munkagrunninum, har koralbotnur er.

Nakað at hugsa um!

Men sama ger, hvar slíkt fer fram. Er tað

veruleiki, at botnurin soleiðis beinleiðis verður oyðilagdur við vilja, er tað bæði forkastiligt og syrgiligt.

Tí um trolararnir fáa uppí hesa einu ferðina teir kunnu fara eftir einum so vorðnum glattbarberaðum øki, so er í hvussu er vist, at hvørki teir ella nakar eftir teir fær fisk aftur har.

Tað mátti givið onkrum nakað at hugsa um!

hj.

Stríðast tit við

Álvars-spurningar

so sum: Hvaðan vit koma, hvagar vit fara, liv eftir deyða, um og hvussu sálirnar ferðast — vendið tykkum so til

Universal Life
Dept. 6.40

P.O. Box 5643 - 8700
Würzburg - Germany